

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1054/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Klíček
Sídlo	Donovalská 44, 149 00 Praha 4 - Chodov
E-mail právnické osoby	klicek@klicek.cz
IČ	25612778
Identifikátor	600001121
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. David Havelka, ředitel školy
Zřizovatel	Sdružení příznivců netradiční školy
Místo inspekční činnosti	Donovalská 44, 149 00 Praha 4 - Chodov
Termín inspekční činnosti	21. 4. 2016 – 25. 4. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy a s příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly PHÚ podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona (činnost asistenta pedagoga v základním vzdělávání).

Charakteristika

Školská právnická osoba Základní škola Klíček, Donovalská 1863, Praha 4 – Chodov vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“ nebo „škola“) a školní družiny. K termínu inspekce se v základní škole vzdělávalo v 1. až 9. ročníku v 10 třídách 146 žáků. Při nejvyšším povoleném počtu 160 žáků je stávající kapacita školy využita na 91%. Vzdělávání probíhá v méně početných kolektivech s maximálním počtem 16 žáků ve třídě. Škola se zaměřuje zejména na mimořádně nadané a na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Inkluzivní prostředí školy i způsob výuky podporuje u žáků vytváření vlastní sebedůvěry a vzájemné tolerance. Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ Klíček (dále „ŠVP“). Vzdělávání zajišťuje 17 pedagogických pracovníků. Pozdější začátek vyučování umožňuje žákům bezproblémový dojezd i ze vzdálenějších částí Prahy nebo okolí. Škola, která sídlí v prostorách pronajatých městskou částí Praha 11, nabízí žákům i pestrou škálu zájmové činnosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Řízení je koncepčně promyšlené s přesně vymezenými kompetencemi mezi ředitele školy (dále „ředitele“), jeho zástupce a další pracovníky. Demokratický styl řízení vytváří příznivé podmínky pro týmovou spolupráci a umožňuje aktivní zapojení všech zaměstnanců do aktivit školy. Reálná koncepce vychází z potřeb školy. Je rozpracována vždy na období dvou let, obsahuje reálné vize a další směřování školy. Nezahrnuje však současný stav školy a nevyhodnocuje, jak se škola posunula za od posledního období. Stanovené záměry se daří úspěšně realizovat. Nastavený kontrolní systém je funkční. Pouze ve vedení povinné dokumentace se vyskytly drobné formální nedostatky, které v průběhu inspekce byly odstraněny a neměly zásadní dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Nedílnou součástí kontrolní činnosti je četná hospitační činnost, která je vyhodnocovaná, a následně jsou k ní přijímána opatření. Zároveň vedení školy výrazně podporuje vzájemné hospitace vyučujících, což výrazně přispívá k vzájemné spolupráci a k zvyšování kvality vzdělávacího procesu.

Personální podmínky jsou vyhovující. Sbor tvoří převážně mladší pedagogové s kratší pedagogickou praxí. Téměř všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky odborné klasifikace, pouze dva pedagogové si doplňují požadované vzdělání vysokoškolským studiem. V hodnoceném období došlo k časté obměně pedagogického sboru. Novým pedagogům je ze strany vedení školy věnována mimořádná pozornost a zároveň i účinná metodická pomoc. Dostatečné finanční prostředky umožňují vytvářet nadstandardní podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které vychází z potřeb školy a její profilace. Mezi dlouholeté priority, které ředitel školy výrazně podporuje, je vzdělávání v oblasti práce se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Zároveň není opomíjena oblast prevence sociálně patologických jevů. Minulý školní rok probíhalo školení všech v oblasti kyberšikany. V současné době se DVPP zaměřuje na seznámení se s Montessori pedagogikou a na efektivní využívání nově zakoupených Montessori pomůcek. Nedílnou součástí vzdělávání jsou i společná výjezdní školení. Nastavený systém vzdělávání výrazně umožňuje osobnostní a profesní rozvoj každého pedagoga.

Škola hospodařila s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu formou dotace základní, zvýšené a z jiných zdrojů, tj. z úplaty za vzdělávání a školské služby, účelových příspěvků, grantů, sponzorských věcných i finančních darů. S přidělenými finančními

prostředky škola nakládala efektivně a úsporně. Ředitel školy iniciativně získává další finanční zdroje na podporu rozvoje školy. Finanční prostředky plně umožňují realizaci ŠVP.

Umístění školy v komplexu bývalých panelových bytů vhodně přizpůsobených školským účelům s rozlehlou školní zahradou a dvěma atrií je zcela netradiční a ojedinělé. Budova má vybudovaný i bezbariérový přístup. Racionálním využitím prostor školy jsou vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání žáků. Kromě standardních tříd je ve škole např. výtvarný ateliér, keramická dílna s pecí a divadelní koutek. Vybudované informační centrum s počítači a internetem slouží jako počítačová učebna. Areál zahrady, který byl vybaven novými herními prvky, nabízí možnost výuky venku, vhodné podmínky pro činnost školní družiny a je i efektivně využíván pro relaxaci žáků v době přestávek. Škola nemá vlastní školní stravovací zařízení ani tělocvičnu. V budově je zřízen svačinový bufet a pro zájemce škola zajišťuje stravování v okolních školách. K zajištění výuky tělesné výchovy si pronajímá tělocvičnu a další sportovní zařízení. Příkladné je průběžné dovybavování školy nejmodernější pomůckami a potřebným materiálem. Materiální podmínky umožňují naplňování cílů stanovených v ŠVP. Od minulé inspekce se stále průběžně zlepšují.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň. Výbornou úroveň má DVPP a metodická podpora nově příchozích a začínajících pedagogů.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ve sledované výuce na prvním stupni měli pedagogové vyučovací hodiny velmi dobře připravené, metodicky dobře strukturované a promyšlené vzhledem k individuálním potřebám žáků. Nízký počet žáků ve třídě umožňoval práci podle individuálního tempa jednotlivců, což vytvářelo optimální podmínky pro diferencovaný přístup k žákům. Této skutečnosti vyučující profesionálně využívali při přípravě hodin i v jejich průběhu. Uplatňovali rozličné formy práce včetně skupinové, při níž převládala aktivita žáků. Dařilo se jim vhodně volenými otázkami a organizací výuky přirozeným způsobem velmi kreativně rozvíjet komunikativní a sociální kompetence. Vyžadování vzájemně dohodnutých pravidel a jejich důsledné uplatňování vedlo i u žáků velmi hyperaktivních a těžko se podřizujících vyžadovanému režimu k cílenému utváření kompetencí pracovních a k učení. Náročnost cvičení a příkladů zohledňovala schopnosti a možnosti prospěchově slabších a pomalejších žáků. Organizace výuky umožňovala každému žáku prezentovat svůj názor. Žáci si vzájemně pomáhali a s chutí zpracovávali připravené cvičení a úkoly navíc. Individuální přístup vyučujících, častá dopomoc nebo konzultace pomáhala účinně udržet u žáků zájem o výuku. Projevy žáků někdy hraničící s nekázní byly vždy a včas profesionálně usměrněny tak, aby byl klid na práci a žáci se vzájemně nerušili. Příkladné bylo účelné využívání nejrůznějších názorných pomůcek, často vlastnoručně vyrobených nebo zapůjčených od kolegů. Pestrost použitých pracovních listů a doprovodných textů zvyšovala efektivitu výuky a pomáhala udržet pozornost a zájem žáků o výuku. Pedagogové neopomíjeli sdělit cíle hodiny a vhodně využívali pro další práci promyšlenou úvodní motivaci. Během výuky byli žáci velmi citlivě průběžně povzbuzováni prostřednictvím slovního hodnocení. Na závěr hodiny nebo jednotlivých činností dávali vyučující dostatečný prostor k sebehodnocení, v menší míře k vzájemnému hodnocení.

Průběh vzdělávání na druhém stupni byl převážně zdařilý. Projevil se cílený důraz vyučujících na rozvoj verbálního projevu žáků, na schopnost argumentovat a obhájit svůj názor. Ve výuce byly účelně využity mezipředmětové vztahy nutné k propojení vědomostí

z jiných vzdělávacích oblastí. Žáci byli v hodinách většinou aktivní a projevovali zájem o probírané učivo, k čemuž napomáhala i efektivně využitá didaktická technika (např. dataprojektor, CD přehrávač). Převažující frontální forma výuky kombinovaná s důsledným individuálním přístupem a respektováním osobního tempa se vzhledem k probíranému učivu a naplňování cílů vzdělávání ukázala jako efektivní. Pouze v některých případech polevovala pozornost žáků, což se projevilo jejich větším neklidem a menším soustředěním. Přiměřená náročnost úkolů a jejich správné řazení systematicky podporovalo logické myšlení žáků. Ve všech hodinách byla příjemná pracovní atmosféra a probíhala bezproblémová komunikace mezi žáky a učiteli, což svědčí o pozitivních vztazích. Náročnost učiva byla volena přiměřeně věku žáků a jejich vzdělávacím možnostem. V závěru některých hodin chybělo shrnutí probíraného učiva, nebylo využito sebehodnocení žáků, které by umožnilo žákům uvědomit si rozsah získaných poznatků. Vzájemné hodnocení se vyskytlo pouze ojedinele. Ve sledované výuce byl vhodně a citlivě volen individuální přístup k žákům se SVP, který se projevils empatickým a výrazně trpělivým přístupem vyučujících.

Výuka na obou stupních ZŠ probíhala v přátelské, partnerské atmosféře, žáci bez zábran vyjadřovali své pocity. Na obou stupních byla výuka založená na velmi individuální přístupu k žákům, který vycházel z velmi dobré znalosti jejich schopností, podmínek ke vzdělávání i celého rodinného zázemí. Tento přístup, který je pro tuto školu příznačný, je příkladný. Umožňuje odhalit žákovi jeho silné a slabé stránky a plánovitě je rozvíjet. Nadaní žáci, ale i žáci se SVP, mají tak možnost ve větší míře uplatnit své výjimečné schopnosti a nadání při aktivitách a činnostech, které pro ně vyučující cíleně připravují. Tento přístup se promítá do větší diferenciacce učiva, častějšího využívání skupinové práce a projektového vyučování. Přínosná byla i činnost asistentek pedagoga. V průběhu výuky efektivně spolupracovaly s vyučujícími a v případě potřeby pomáhaly přítomným žákům se SVP, případně dalším žákům vyžadujícím rychlou pomoc nebo radu.

Na základě vybraného vzorku sešitů bylo zjištěno, že někteří učitelé cizích jazyků dostatečně důsledně nekontrolují a neopravují písemné projevy žáků. Ke zvýšení efektivity jazykového vzdělávání by přispělo zřízení předmětové komise cizích jazyků.

Vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů obohacují časté školní projekty a hojné mimoškolní akce a aktivity celé školy. Tuto pestrou činnost dokládá bohatá prezentace žakovských prací ve třídách a na chodbách školy. Mezi tradiční, velmi kladně hodnocené akce školy, které ji prezentují i na veřejnosti, patří obhajoby absolventských prací žáků 5. a 9. ročníků. Čtenářské koutky ve třídách a i v prostorách školy dokládají, že je dán velký důraz na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Za zcela mimořádný lze považovat i zoologický koutek, o který se žáci střídavě starají pod dohledem vyučujícího.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň. Na výborné úrovni je individuální přístup k žákům.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Zavedený systém hodnocení poskytuje vedení školy dostatečnou zpětnou vazbu o úrovni výsledků vzdělávání. Individuální i skupinové výsledky žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a provozních poradách. Následně jsou přijímána opatření a zefektivňovány učební postupy. Žákům s prospěchovými problémy škola nabízí kromě důsledného individuálního přístupu ve výuce různé formy pomoci

(doučování, konzultace s pedagogy, speciálním pedagogem, zprostředkování kontaktu s poradenským zařízením apod.).

Škola využívá pro hodnocení žáků na vysvědčení pro první až třetí třídu slovní hodnocení, které komplexněji vystihuje úroveň dosažených žakových kompetencí a více motivuje k další školní práci. Od čtvrté třídy hodnotí známkami. Žáci školy dosahují dobrých celkových výsledků. Za poslední dva školní roky prospělo s vyznamenáním 65 % žáků. Počty vyznamenaných žáků mají mírně stoupající tendenci. Možnost porovnání s ostatními školami umožňují výsledky externího hodnocení (testy z českého jazyka, matematiky, cizích jazyků a všeobecných studijních předpokladů). V těchto testech žáci dosahují převážně výsledků odpovídajících jejich studijním předpokladům. V případech, kdy nejsou optimálně využity jejich schopnosti, jsou přijímána opatření (změny v pedagogickém přístupu, spolupráce s rodiči apod.). Dobrým výsledkem, který vypovídá o systematickém výchovném působení pedagogů, je nízký počet žáků s neomluvenou absencí. Ojedinelé porušování pravidel stanovených ve školním řádu škola operativně řeší při pohovorech se zákonnými zástupci (jednání tripartity učitel – rodič – žák). Kázeňská opatření jsou udělována uvážlivě. Vyučující vhodně využívají jako kladného motivačního nástroje pochvaly.

Adaptace žáků prvních tříd na školní prostředí je bezproblémová. Přispívá k tomu motivační úloha slovního hodnocení a individuální přístup pedagogů. Škola systematicky podporuje adaptační proces žáků prvních tříd projekty, v jejichž rámci spolupracuje s mateřskými školami. Děti z mateřských škol se mohou seznámit před zahájením školní docházky s prostředím školy. Účinné adaptaci žákům budoucí 1. třídy napomáhá čtyřdenní program „Škola před školou“ probíhající v květnu v prostorách školy.

Přechod žáků z prvního na druhý stupeň probíhá plynule, bez výrazných negativních změn v prospěchu. Přispívá k tomu i to, že se učitelé druhého stupně podílejí na výuce v 5. ročníku. Vedení školy sleduje školní úspěšnost bývalých žáků ve středním vzdělávání a využívá jejich retrospektivního hodnocení úrovně výuky ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.

Ve školním roce 2015/2016 se ve škole vzdělávalo 65 žáků evidovaných v některém ze školních poradenských zařízení (dále „ŠPZ“), z toho 19 žáků individuálně integrovaných s různými druhy zdravotního postižení (např. ADHD, Tourettův syndrom, Aspergerův syndrom) nebo s mimořádným nadáním (1 žák). Výuku navštěvovalo i 9 žáků s odlišným mateřským jazykem. Škola s pomocí individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“) a vhodných vyrovnávacích a podpůrných opatření zohledňuje žáky se SVP. Speciální pedagožkou je poskytována kvalitní pravidelná reedukace, učitelům žáků se zdravotním znevýhodněním je nabízena metodická podpora, zákonným zástupcům žáků škola nabízí pravidelné konzultace. Škola rovněž efektivně spolupracuje s četnými ŠPZ (Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna, Centrum nadání aj.).

Škola klade důraz na pozitivní klima a bezpečné prostředí. Preventivní aktivity pro jednotlivé třídy jsou zařazovány do výuky (tematické bloky zaměřené na primární prevenci, drogovou problematiku, záškoláctví, zdravou životosprávu aj.). Rovněž jsou uskutečňovány prostřednictvím besed (např. s Městskou policií Prahy 15).

Patřičnou pozornost škola věnuje osobnostnímu rozvoji žáků a stmelování třídních kolektivů. K tomuto účelu slouží četné společenské a sportovní akce organizované pro všechny třídy (podzimní slavnost, vánoční a velikonoční dílny, cyklistické, lyžařské a turistické výcviky, podzimní a jarní expedice, prázdninové akce školy aj.). Na chodu školy výrazně participují i rodiče a žakovský parlament. Na základě spolupráce s Rotary Club International se velmi úspěšně začínají rozvíjet kontakty s pedagogy ze Švédska

(Rutsgorg skolan a Montessori school) formou výměny zkušeností mezi vyučujícími, následně výměnnými pobyty žáků a pedagogů.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Menší třídní kolektivy,*
- *individuální přístup a zvýšená péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a účinnost rozvoje talentovaných žáků,*
- *tvůrčí, netradiční pracovní prostředí školy,*
- *propracovaný systém školních projektů a doprovodných akcí podporující všestranný rozvoj žáků,*
- *rodinné klima školy.*

Slabé stránky

- *Méně důsledná kontrolní činnost vedení školy povinné písemné dokumentace.*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- *V třídních knihách ve školní družině ve školním roce 2015/2016 bylo zjištěno překročení nejvyššího povoleného počtu řádně zapsaných účastníků. Právně stanovený limit 30 žáků zapsaných na jedno oddělení byl ve 2. oddělení a ve spojeném 1. a 3. oddělení překročen. Ředitel v průběhu inspekční činnosti přijal opatření a zřídil další oddělení, do něhož přeřadil část žáků.*
- *Ve školním řádu byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny nedostatky formálního charakteru (chybějící hodnocení na vysvědčení uvolněn, chybějící pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci školy apod.), které neměly negativní dopad na kvalitu vzdělávání.*
- *Ve ŠVP školní družiny byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny dílčí nedostatky.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Zvýšit účinnost kontrolního systému, aby se předešlo formálním nedostatkům v povinné dokumentaci,*
- *podporovat vzájemné hodnocení žáků,*
- *důslednější korekce písemného projevu žáků.*

Hodnocení vývoje

- *Od posledního inspekčního hodnocení se škola nadále příznivě rozvíjí ve všech sledovaných oblastech a udržuje si velmi dobrou úroveň poskytovaného vzdělávání, zvýšila se kvalifikovanost pedagogického sboru, zlepšilo se materiální vybavení v souladu se zaměřením školy. Zapojováním do projektů škola napomáhá zvyšování všestranného rozvoje osobnosti žáků.*

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školské právnické osoby Základní škola Klíček ze dne 11. 6. 2014
2. Rozhodnutí č.j. MŠMT-36633/2014-4 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 12. 2014 s účinností od 1. 1. 2015
3. Výpis z rejstříku školských právnických osob, vedeného MŠMT ve složce 2014 pod pořadovým číslem 019 ke dni 12. 4. 2016
4. Jmenovací listina ředitele školské právnické osoby Základní školy Klíček ze dne 11. 6. 2014
5. Kniha úrazů vedená k termínu inspekce
6. Strategické plány rozvoje školy pro roky 2013 až 2015 a 2015 až 2017
7. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
8. Výroční zpráva, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
9. Školní řád, školní rok 2015/2016, platný od 1. 9. 2015, aktualizován k termínu inspekční činnosti
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Klíček, platný od 1. 9. 2014
11. Školní vzdělávací program pro školní družinu
12. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2015/2016 vedený k termínu inspekční činnosti
13. Vzorek třídních knih vedených ve školních letech 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
14. Vzorek žákovských knížek, školní rok 2015/2016
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
16. Další vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2015/2016
17. Portfolio dokumentace výchovného poradce a školního metodika prevence sociálně patologických jevů
18. Výkaz zisku a ztráty za roky 2014 až 2015
19. Rozbor nákladů a výnosů za období 12/2014 až 12/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jíří Mikoláš, školní inspektor

Jíří Mikoláš v. r.

PaedDr. Jaroslava Rybová, školní inspektorka

Jaroslava Rybová v. r.

Mgr. Kateřina Vlková, školní inspektorka

Kateřina Vlková v. r.

V Praze 16. 5. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. David Havelka, ředitel školy

David Havelka v. r.

V Praze 23. 5. 2016